

EIROPAS SAVIENĪBA

Reģionu komiteja

2012. GADA ZIŅOJUMS PAR SUBSIDIARITĀTES JAUTĀJUMIEM

2012. gada ziņojums par subsidiaritātes jautājumiem

1. Ievads

Reaģējot uz ekonomikas un finanšu krīzi, tika sperti būtiski soļi, lai ES līmenī stiprinātu ekonomikas un finanšu pārvaldību. Vienlaikus palielinās nepieciešamība uzlabot dalībvalstu fiskālās, ekonomiskās un pat sociālās politikas pasākumu koordināciju. Ciešāka koordinācija ir ļoti vajadzīga, taču svarīgi ir arī saglabāt skaidru izpratni par kompetenču sadalījumu daudzlīmeņu pārvaldības sistēmā, lēmumus pieņemot vispiemērotākajā līmenī un pēc iespējas tuvāk iedzīvotājiem. Citiem vārdiem, lai palīdzētu daudzlīmeņu Eiropai funkcionēt krīzes apstākļos, būtiski ir ievērot subsidiaritātes principu.

Tāpēc Reģionu komiteja (RK) 2012. gadā centās vēl vairāk apliecināt, ka tā ir atsauces punkts centienos uzraudzīt subsidiaritātes principa ievērošanu Eiropas Savienībā. Pašlaik rit trešais gads, kopš stājies spēkā Lisabonas līgums un tajā paredzētie jaunie noteikumi attiecībā uz subsidiaritātes principu, un RK ir izstrādājusi un pilnveidojusi savu stratēģiju, kā arī uzlabojusi savus uzraudzības instrumentus. Šie jauninājumi ir atspoguļoti un apkopoti šajā trešajā RK gada ziņojumā par subsidiaritātes jautājumiem.

Subsidiaritātes jomā RK institucionālo nozīmi ievērojami palielinājušas tai piešķirtās tiesības vērsties ar prasību Eiropas Savienības Tiesā, ja kādā ES tiesību aktā nav ievērots subsidiaritātes princips¹. Taču RK atbildību palielina vēl arī vairāki citi Lisabonas līgumā paredzētie noteikumi. Līguma pants par subsidiaritātes principu ietver tiešu atsauci uz vietējo un reģionālo dimensiju², tādējādi uzsverot nepieciešamību respektēt ES vietējo un reģionālo pašvaldību pilnvaras. Lai gan Komiteja oficiāli nav iesaistīta ar subsidiaritāti saistītajā “agrās brīdināšanas” procedūrā, kas valstu parlamentiem paver iespēju konsultēties ar reģionu parlamentiem,³ Reģionu komitejai piešķirtā institucionālā loma rosina to atbalstīt reģionu parlamentus. Tā kā ES iestāžu struktūrā Komiteja ir asambleja, kas pārstāv vietējās un reģionālās pašvaldības, dabiski ir RK centieni nodrošināt, lai lēmumi tiktu pieņemti atbilstošajā atbildības līmenī (Eiropas, valstu, reģionālajā vai vietējā) un pēc iespējas tuvāk iedzīvotājiem.

Tāpēc RK īsteno pieeju, kas aptver ne tikai tiesisko uzraudzību, bet arī likumdošanas posmu. Jebkāda iespējamā vērtšanās Eiropas Savienības Tiesā uzskatāma par galēju līdzekli un pēdējo posmu procesā, kas aptver visu lēmumu pieņemšanas procedūru. Šīs juridiskās stadijas sasniegšana nozīmētu, ka likumdošanas procesā pieļauta kļūda. Tā vietā RK vēlas stiprināt sadarbību ar citām ES iestādēm, lai panāktu pēc iespējas labāku tiesību aktu izstrādi. Komiteja uzskata, ka tās atbildība ietver

¹ Sk. 2. protokola par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu (turpmāk tekstā — Protokols Nr. 2) 8. pantu.

² Sk. Līguma par Eiropas Savienību 5. panta 3. punktu: “Saskaņā ar subsidiaritātes principu jomās, kuras nav ekskluzīvā Savienības kompetencē, Savienība rīkojas tikai tad, ja dalībvalstis centrālā vai reģionālā un vietējā līmenī nevar pietiekami labi īstenot paredzētās darbības mērķus, bet ierosinātās darbības mēroga vai seku dēļ tie ir labāk sasniedzami Savienības līmenī.”

³ Sk. Protokola Nr. 2 6. pantu.

subsidiaritātes uzraudzību pēc iespējas agrākā posmā, ne tikai veicot regulāru konsultatīvo darbību, bet visā politikas ciklā, proti, konceptuālajā posmā, kad politika un tiesību akti tiek izstrādāti, un īstenošanas un novērtēšanas posmā, kas sākas, kad tie ir stājušies spēkā.

Minētā visaptverošā un uz sadarbību vērstā pieeja atspoguļota šajā trešajā RK gada ziņojumā par subsidiaritātes jautājumiem. Tajā aplūkota RK darbība subsidiaritātes uzraudzības jomā no 2012. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim. Ziņojumā vispirms izklāstīti pārskatītās stratēģijas galvenie punkti (2. punkts) un pēc tam — 2012. gadā veiktie īstenošanas pasākumi (3. punkts). Turpinājumā novērtēta stratēģijas ietekme, no subsidiaritātes viedokļa izvērtējot RK atzinumu saturu (4. punkts), lai gan konkrētus secinājumus no šā pārejas gada izdarīt ir sarežģīti, ņemot vērā to, ka jaunās stratēģijas īstenošana un instrumentu izmantošana sākās tikai 2012. gada otrajā pusē.

2. Pārskatītas stratēģijas pieņemšana subsidiaritātes uzraudzības jomā

RK Birojs 2012. gada maijā pieņēma jaunu stratēģiju⁴ par subsidiaritātes principa ievērošanas uzraudzību. Šīs stratēģijas vispārējais mērķis ir nodrošināt, ka Reģionu komiteja kļūst par atsaucē punktu subsidiaritātes jautājumos Eiropas Savienībā, proti, tā, galvenokārt atzinumos, sniedz kvalitatīvu subsidiaritātes principa ievērošanas izvērtējumu, tādējādi sekmējot debates par subsidiaritāti.

Jaunā pieeja jo īpaši ir vērsta uz to, lai:

- pastiprinātu subsidiaritātes uzraudzības, ko veic RK, pārvaldības struktūru;
- izveidotu visaptverošu pieeju subsidiaritātes uzraudzībai visā ES lēmumu pieņemšanas procesā;
- iesaistītu attiecīgās ES un valsts līmeņa iestādes šajā darbā, kā arī
- uzlabotu RK gatavību vērsties Eiropas Savienības Tiesā, ja šāda vajadzība rodas.

2.1. Politiskā pārvaldība: Subsidiaritātes uzraudzības koordinācijas grupa

Jaunās stratēģijas pirmais pīlārs — Subsidiaritātes uzraudzības koordinācijas grupa — atbild par subsidiaritātes uzraudzības, ko veic RK, politisko pārvaldību. Koordinācijas grupa nodrošina subsidiaritātes uzraudzības pasākumu atbilstošu koordināciju un paveiktā darba uzraudzību politiskā līmenī visa gada laikā. Tās īpaši nozīmīgs uzdevums ir katru gadu noteikt subsidiaritātes uzraudzības prioritātes un izstrādāt priekšlikumus par vispiemērotāko subsidiaritātes uzraudzības tīkla⁵ instrumentu un procedūru izmantošanu, lai likumdošanas procesā atbalstītu RK ziņotāju darbu.

⁴ “Subsidiaritātes uzraudzība: pārskatīta Reģionu komitejas stratēģija”, R/CdR 606/2012.

⁵ Konsultācijas par ietekmes novērtējumu, mērķorientētas un atklātas konsultācijas, rīcības plāna un *REGPEX* izmantošana, sk. 2.3. punktu.

2.2. Pieeja: visaptveroša subsidiaritātes uzraudzības sistēma, lai sekotu līdzi visam ES lēmumu pieņemšanas procesam

Pārskatītajā stratēģijā skaidri norādīts, ka subsidiaritātes uzraudzību RK sāk jau pirmslikumdošanas posmā. Veikusi Eiropas Komisijas darba programmas un tās likumdošanas procesa grafika padziļinātu analīzi, Subsidiaritātes uzraudzības ekspertu grupa (amatpersonas, kuras no subsidiaritātes uzraudzības tīkla izvēlētas atbilstoši to pieredzei subsidiaritātes jautājumos, kā arī plašām zināšanām ES tiesībās) izvēlas vairākas ES iniciatīvas, kas raisa interesi par subsidiaritātes principa ievērošanu. Iepazinusies ar šo sarakstu, Subsidiaritātes uzraudzības koordinācijas grupa izstrādā RK darba programmas “Subsidiaritāte” projektu, ko iesniedz RK Birojam apstiprināšanai.

Saskaņā ar minēto darba programmu RK administrācija izveido iekšēju agrās brīdināšanas sistēmu, lai varētu atbilstoši uzraudzīt ES likumdošanas iniciatīvas, kā arī nelegislatīvās iniciatīvas, kurās varētu būt ar subsidiaritātes principa ievērošanu saistītas problēmas, kuru dēļ RK būtu jārīkojas. Līdz ko šādi gadījumi ir apzināti, RK uzsāk procesu, kurā ir iesaistīti visi attiecīgie politiskā un administratīvā līmeņa pārstāvji un kura mērķis ir paredzēt un plānot subsidiaritātes uzraudzības pasākumus, kas visa gada laikā īstenojami gan pirms, gan pēc Komisijas priekšlikumu pieņemšanas.

Saturiskā ziņā, lai nodrošinātu vispārēju izpratni par subsidiaritātes principu un ES priekšlikumu saskaņotu novērtēšanu, RK stingri atsaucas uz Līgumā⁶ paredzētajiem noteikumiem, proti, ka ES nedrīkst iejaukties nevienā dalītas kompetences jomā, izņemot gadījumus, kad šāda rīcība uzskatāma par nepieciešamu un rada skaidru pievienoto vērtību. Taču, tā kā Protokolā Nr. 2 nav noteikti nekādi konkrēti kritēriji, kas ļauj novērtēt, vai subsidiaritātes princips ir pārkāpts, RK vēl joprojām izmanto savu subsidiaritātes un proporcionalitātes novērtēšanas tabulu⁷, kurā izmantoti kritēriji, kas bija noteikti iepriekšējā Protokolā par subsidiaritātes un proporcionalitātes principu piemērošanu (Amsterdamas līguma Protokols Nr. 30). Šī tabula neattiecas vienīgi uz subsidiaritātes principu⁸, bet tajā uzsvērta arī nepieciešamība subsidiaritātes analīzes sākumā noteikt, kādas pilnvaras un tiesību panti ir ES rīcības pamatā; tabula vērs uzmanību arī uz saikni ar proporcionalitātes principu⁹, kā arī to, ka ES iniciatīvu novērtēšanā būtiski ir ņemt vērā ar “tiesību aktu labāku izstrādi” saistītos aspektus.

⁶ Sk. LES 5. panta 3. punktu.

⁷ Sk. <http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/Pages/default.aspx> sadaļā “*Subsidiarity Toolkit*”. Tabulu izstrādājusi un kopš 2007. gada uzlabojusi RK administrācija; to atzinīgi novērtējuši arī Eiropas Komisijas ģenerāldirektorāti un izmanto vairāki institucionālie partneri (sk., piemēram, Eiropas Komisijas pamatnostādnes attiecībā uz ietekmes novērtēšanu (SEC(2009) 92) un Komisijas 2009. gada ziņojumu par subsidiaritāti un proporcionalitāti (16. ziņojums “Tiesību aktu labāka izstrāde”, 2008. gads, COM(2009) 504 final)).

⁸ Mērķis ir atbildēt uz jautājumu: “Vai Eiropas Savienībai ir jārīkojas?”.

⁹ Mērķis ir atbildēt uz jautājumu: “Kā Eiropas Savienībai jārīkojas?”; tabulu var izmantot arī ekskluzīvas ES kompetences gadījumā.

2.3. Īstenošanas instrumenti: subsidiaritātes uzraudzības tīkls un tā ekspertu grupa

Subsidiaritātes uzraudzības tīkls kopš tā dibināšanas 2007. gadā ir kļuvis par efektīvu instrumentu, un 2012. gada beigās tīklā bija 141 dalībnieks¹⁰. Dalība un pārstāvība tīklā arī 2012. gadā ir pieaugusi, galvenokārt pateicoties reģionālo parlamentu dalībai (ir pievienojies Saksijas-Anhaltes federālās zemes parlaments un Hamburgas parlaments, kā arī Spānijas Kanāriju salu reģionālā asambleja un Itālijas reģionālo parlamentu priekšsēdētāju konference), taču jāatzīmē arī plašākā Nīderlandes pašvaldību līdzdalība, jo tīklam pievienojusies to apvienība (*VNG*). Subsidiaritātes uzraudzības tīkls pašlaik aptver vietējās un reģionālās pašvaldības un to apvienības no visām ES dalībvalstīm, izņemot Igauniju. Tīkls atbalsta visus RK subsidiaritātes uzraudzības pasākumus, lai sniegtu RK ziņotājiem un locekļiem kvalitatīvu informāciju, kas saistīta ar subsidiaritāti, un RK atzinumos varētu iekļaut precīzus subsidiaritātes novērtējumus.

Kaut arī divas reizes gadā tiek publicēts biļetens "Subsidiaritāte" un tīkla dalībniekiem gada laikā ir iespējas tikties, tīkls galvenokārt darbojas, izmantojot tīmekļa vietni, kurā ir īpaša sadaļa (*REGPEX*), kas veltīta reģioniem ar likumdošanas pilnvarām, it sevišķi saistībā ar agrīnās brīdināšanas sistēmu. Konsultācijas ar subsidiaritātes uzraudzības tīkla dalībniekiem (atklātas konsultācijas, kurās dalībnieki informāciju sniedz spontāni, vai mērķtiecīgas konsultācijas, kuras notiek pēc ziņotāja ierosmes) ir galvenais darbības instruments saistībā ar RK ziņotāja izstrādātā atzinuma projekta sagatavošanu. Pirmslikumdošanas posmā konsultācijas par ietekmes novērtējumu ir vēl viens veids, kā sadarboties ar Eiropas Komisiju, lai novērtētu konkrētu Komisijas priekšlikumu ietekmi uz vietējām un reģionālajām pašvaldībām un nepieļautu ar subsidiaritāti saistītu problēmu rašanos vēlākā posmā. Konsultācijas papildina rīcības plāns, kas ļauj izveidot darba grupas ar piecu līdz desmit partneru dalību. Tas ļauj kvalitatīvāk analizēt konkrētas politikas jomas.

Saistībā ar instrumentiem tomēr jānorāda, ka pārskatītās stratēģijas galvenais jauninājums ir vietējā un reģionālā līmeņa ekspertu grupas izveidošana, lai atbalstītu Subsidiaritātes uzraudzības koordinācijas grupu un RK vispārējo konsultatīvo darbību. Ekspertu grupas uzdevums ir sekmēt gada darba programmas "Subsidiaritāte" īstenošanu un vajadzības gadījumā atbalstīt RK ziņotāju darbu.

3. Stratēģijas praktiskā īstenošana: uzraudzība pirms politikas pasākumu izstrādes, skaidrāka prioritāšu noteikšana, ciešāka sadarbība ar reģionu parlamentiem un valdībām

Pārskatīto stratēģiju pieņēma maijā un īstenoja turpmākajos 2012. gada mēnešos; tās galvenās prioritātes bija turpmāk minētie pasākumi.

10

Dalībnieku pilnu sarakstu (2012. gada 31. decembra dati) skatīt 1. pielikumā.

3.1. Subsidiaritātes uzraudzības koordinācijas grupas un Subsidiaritātes uzraudzības ekspertu grupas izveidošana

Subsidiaritātes uzraudzības koordinācijas grupa tika izveidota 2012. gada septembrī. Tās sastāvā ir pa vienam pārstāvim no katras politiskās grupas: *Jean-François Istasse* (BE/PSE), *Mark Hendrickx* (BE/AE), *Graham Tope* (UK/ALDE) un *Michael Schneider* (DE/PPE), kurš ir subsidiaritātes uzraudzības tīkla priekšsēdētājs un koordinators. Grupas pirmā sanāksme notika 2012. gada 30. novembrī, taču tā savu darbu bija uzsākusi jau septembrī, kad tika apstiprināti 16 Subsidiaritātes uzraudzības ekspertu grupas locekļi.

16 vietējā un reģionālā līmeņa eksperti, kas darbojas Subsidiaritātes uzraudzības ekspertu grupā, pirmo reizi kopā sanāca 2012. gada 25. oktobrī. Tikšanos rīkoja, lai no Eiropas Komisijas nesen publicētās darba programmas 2013. gadam izvēlētos iniciatīvas, kuras, raugoties no subsidiaritātes viedokļa, būtu uzraugāmas prioritārā kārtībā. Pēc tam, kad Komisijas amatpersonas bija iepazīstinājušas ar darba programmu, notika debates, kuru laikā ekspertu grupas locekļi varēja noteikt vairākas iniciatīvas, balstoties uz šādiem trim kumulatīviem kritērijiem: (1) iniciatīva ir politiski ļoti nozīmīga vietējām un reģionālām pašvaldībām; (2) tā ir saistīta ar vietējo un reģionālo pašvaldību kompetences jomām un (3) tā ir nozīmīga no subsidiaritātes uzraudzības viedokļa.

3.2. RK 2013. gada darba programmas “Subsidiaritāte” sagatavošana

Ekspertu grupas sagatavotais saraksts bija pamats, uz kura balstoties Subsidiaritātes uzraudzības koordinācijas grupa izstrādāja RK programmu “Subsidiaritāte”, kuru Birojs pieņēma 2013. gada 30. janvārī. RK subsidiaritātes uzraudzības pasākumos 2013. gadā galvenā uzmanība tiks pievērsta piecām prioritātēm¹¹. Taču jāuzsver, ka liela nozīme ir elastībai un prioritātes gada laikā var tikt pārskatītas, ievērojot iestāžu darba grafiku vai arī iniciatīvu faktisko saturu, kas nebija precīzi zināms šo prioritāro jomu izvēles brīdī.

3.3. REGPEX — apmaiņa starp reģionu parlamentiem

REGPEX ir subsidiaritātes uzraudzības tīklam pakārtots tīkls, kurā var piedalīties to reģionu parlamentiem un valdībām, kuriem ir piešķirtas likumdošanas pilnvaras. REGPEX tika izveidots, lai atbalstītu šo reģionu dalību procesā, kura mērķis ir uzraudzīt ES tiesību aktu atbilstību subsidiaritātes principam, it sevišķi saistībā agrās brīdināšanas sistēmu, ko izveidoja pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā, kā arī to iespējamām konsultācijām ar valstu parlamentiem. REGPEX uzsāka darbu 2012. gada februārī. Tas ir saistīts ar IPEX¹², proti, vietni, kas paredzēta informācijas apmaiņai starp valstu parlamentiem.

¹¹ Četras Eiropas Komisijas darba programmā 2013. gadam paredzētās iniciatīvas (“E-rēķini publiskā iepirkuma jomā”, “Zilā zona” vienotajam tirgum jūras transporta jomā”, “Atkritumu apsaimniekošanas politikas un likumdošanas pārskatīšana” un “Vides klimata un enerģētikas novērtējuma sistēma, lai nodrošinātu drošu un nekaitīgu netradicionālo ogļūdeņražu ieguvī”), kā arī “Mobilitāte pilsētās”.

¹² www.ipex.eu

3.3.1. Galvenie uzdevumi

REGPEX piedāvā meklētājprogrammu, kas ES iniciatīvas saista ar to analīzi, ko veikuši reģionu parlamenti un valdības. *REGPEX* arī nodrošina tiešu piekļuvi attiecīgiem informācijas avotiem, kas var veicināt subsidiaritātes analīzes veikšanu, piemēram, Eiropas Komisijas izstrādātiem ietekmes novērtējumiem. Tas ir arī instruments, kas palīdz izvēlēties subsidiaritātes uzraudzības prioritātes. Ar agrās brīdināšanas sistēmu saistītie dokumenti sniedz pamatinformāciju par izvēlētajām iniciatīvām un veido daļu no koordinētiem pasākumiem, kuros astoņu nedēļu ilgajā agrās brīdināšanas posmā reģionālie parlamenti un valdības tiek lūgtas apmainīties viedokļiem un publicēt savu viedokli. Šāda veida dokuments, piemēram, tika publicēts 2012. gadā par publiskā iepirkuma un koncesijas līgumu direktīvu projektiem (COM(2011) 897, 896 un 897). Saistībā ar šiem dokumentiem tika analizēta reģionālo parlamentu un valdību sniegtā informācija, kuru pēc tam apkopoja analītiskā ziņojumā, ko iesniedza RK ziņotājam.

3.3.2. No datubāzes līdz tīklam

REGPEX ir arī ES reģionu koordinācijas platforma. 2012. gada beigās tajā piedalījās 39 parlamenti un 28 valdības no 74 ES reģioniem ar likumdošanas pilnvarām. Drīzumā tiešsaistē būs pieejami visu 74 reģionālo parlamentu detalizēti profili un attiecīgā kontaktinformācija. Šie profili būs attēloti visu ES reģionu kopainā. Turpmākajos mēnešos tiks izmēģināta *REGPEX* reģionālo korespondentu sistēma.

Reģionu parlamenti un valdības, kas ir *REGPEX* dalībnieki, pirmo reizi tikās 2012. gada 12. decembrī, lai sanāksmē, kurā piedalījās Eiropas Komisijas, Eiropas Parlamenta, valstu parlamentu un *IPEX* pārstāvji, novērtētu datubāzes darbību, uzklautu lietotāju viedokli un apspriestu turpmāko attīstību. Sanāksmē izskanēja skaidrs vēstījums: *REGPEX* nedrīkst uzskatīt tikai un vienīgi par tehnisku datubāzi. Reģionu parlamenti un valdības vēlas, lai to balss tiktu ņemta vērā ES likumdošanas procesā, un šai sakarā *REGPEX* viennozīmīgi tiek uzverts kā noderīgs instruments, kuram ir liels potenciāls ierobežotā laikā nodrošināt informācijas apmaiņu un sekmēt koordināciju. Platformu atzinīgi ir novērtējušas arī citas ES iestādes. It īpaši Eiropas Komisija saņem no reģioniem ar subsidiaritātes jautājumiem saistītu informāciju, kas ir ievērojams ieguldījums, lai gan Līgumos nav noteikts tiesiskais pamats reģionu oficiālai iesaistīšanai likumdošanas procesā. Šai ziņā *REGPEX* var būt noderīgs kontaktpunkts. Tas var arī būt lietderīgs instruments, kas atvieglo informācijas apmaiņu starp valstu un reģionu parlamenti.

RK 2013. gadā turpinās pilnveidot šo instrumentu un mudinās reģionālos parlamentus un valdības dalīties ar saviem viedokļiem, kā arī publicēt tos, izmantojot *REGPEX* platformu.

3.4. Apspriešanās

Konsultācijas subsidiaritātes uzraudzības tīkla tīmekļa vietnē turpinājās arī 2012. gadā. Pēc RK ziņotāju lūguma var tikt uzsāktas mērķtiecīgas konsultācijas, un kopš 2012. gada maija tās var ierosināt arī Subsidiaritātes uzraudzības koordinācijas grupa. 2012. gadā tika rīkotas divas šādas konsultācijas: no 2011. gada 29. novembra līdz 2012. gada 15. janvārim par Eiropas infrastruktūras

savienošanas instrumentu (COM(2011) 659) pēc ziņotāja *Ivan Žagar (SI/PPE)* lūguma un no 2012. gada 25. maija līdz 6. jūlijam par Eiropas Komisijas paziņojumu “Lielāki ieguvumi ES vides pasākumu jomā – uzticības vairošana ar padziļinātām zināšanām un reaģēšanas spēju” (COM(2012) 95) saistībā ar atzinumu “Virzībā uz 7. vides rīcības programmu (VRP) — labāka ES vides tiesību aktu īstenošana”, kuru gatavoja ziņotāja *Nilgun Canver (UK/PSE)*¹³.

Arī tīkla dalībnieki var iesniegt savu vērtējumu par jebkura ES priekšlikuma atbilstību subsidiaritātes principam. Šos dokumentus augšupielādē tīmekļa vietnē un, kad nepieciešams, pārsūta attiecīgajam RK ziņotājam.

Subsidiaritātes uzraudzības ekspertu grupa pirmo reizi apspriešanos rīkoja 2012. gada beigās. Tā nebija saistīta ar aktuālu ES priekšlikumu, bet to rīkoja pēc *Franz Schausberger* kga (AT/PPE) lūguma saistībā ar pašiniciatīvas atzinumu, kuram viņš bija iecelts par ziņotāju, proti: “Decentralizācija Eiropas Savienībā un vietējo un reģionālo pašvaldību loma ES politikas veidošanā un īstenošanā”. Konsultācijas notika no 2012. gada 21. novembra līdz 2013. gada 3. janvārim¹⁴.

Visbeidzot, RK sadarbojās ar Eiropas Komisiju, kas gatavoja ietekmes novērtējumu par ceturto dzelzceļa nozares tiesību aktu kopumu. Vispirms Eiropas Komisija sāka konsultācijas ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, izmantojot RK tīklus un platformas, tostarp subsidiaritātes uzraudzības tīklu, un no 2012. gada 11. maija līdz 21. jūnijam arī RK iesniedza vietējām un reģionālajām pašvaldībām savus jautājumus šajā jomā. Neraugoties uz īso termiņu un īso apspriešanās periodu, no 7 dalībvalstu pašvaldībām tika saņemtas 11 atbildes¹⁵. Visas atbildes tika pārsūtītas Eiropas Komisijai kopā ar ziņojumu par konsultācijām.

3.5. Subsidiaritātes uzraudzības tīkla rīcības plāns

Subsidiaritātes uzraudzības tīkla rīcības plāna īstenošana tika sākota 2009. gadā, lai turpinātu darbu pēc Ceturtās konferences par subsidiaritātes jautājumiem. Rīcības plāns rosina vietējās un reģionālās pašvaldības apzināt paraugprakses piemērus saistībā ar ES politikas mērķu īstenošanu atbilstoši subsidiaritātes principam un dalīties šajā pieredzē, īpašu uzmanību pievēršot pilsoniskās sabiedrības organizāciju iesaistīšanai. Tas papildina subsidiaritātes uzraudzības tīkla darbu, gada laikā analizējot konkrētas ES politikas jomas no subsidiaritātes viedokļa.

2012. gadā galvenā uzmanība tīkla rīcības plānā tika pievērsta jaunajai politikai attiecībā uz Eiropas transporta tīklu (*TEN-T*). Lai analizētu šo politikas jomu no subsidiaritātes un daudzlīmeņu pārvaldības viedokļa, Gēteborgas pilsēta un Vesterjētlandes reģions izveidoja vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvju grupu. Grupas pirmā sanāksme notika 2011. gada decembrī, un otrās sanāksmes laikā 2012. gada februārī tika organizēta viedokļu apmaiņa ar RK *COTER* komisijas locekļiem *Ivan Žagar* kgu (SI/PPE), *Väino Halligmäki* kgu (EE/ALDE) un *Uno Silberg* kgu (EE/AE).

13 Ziņojumi par konsultācijām ir publicēti subsidiaritātes uzraudzības tīkla tīmekļa vietnē, un tie atrodami www.cor.europa.eu/subsidiarity, no sadaļas “Activities” dodoties uz sadaļu “Consultations”.

14 Sk. turpat.

15 Sk. turpat.

Darba grupa ir izstrādājusi ziņojumu, kas ietver arī jaunās *TEN-T* politikas analīzi no subsidiaritātes un daudzlīmeņu pārvaldības viedokļa un vairākus paraugprakses piemērus, ko minējuši grupas locekļi. Jānorāda arī, ka vairāku politisku secinājumu mērķis ir sniegt pārskatu par vietējo un reģionālo pašvaldību nostāju jautājumā par jauno politiku attiecībā uz *TEN-T* un tās ietekmi. Daži no šiem secinājumiem tika prezentēti īpašā tematiskā darbseminārā par subsidiaritāti, kas notika pasākumā “*Open Days*” 2012. gada 10. oktobrī. Darbsemināru vadīja subsidiaritātes uzraudzības tīkla koordinators *Michael Schneider* (PPE/DE), un tajā ar uzrunām uzstājās *Ismail Ertug* kgs (EP deputāts, DE/PSE) un *Jean-Eric Paquet* kgs (Eiropas mobilitātes tīkla direktors, Mobilitātes un transporta ĢD), abi RK ziņotāji šajā jomā — *Bernard Soulage* kgs (FR/PSE) un *Ivan Žagar* kgs (SI/PPE), kā arī *Johan Nyhus* kgs (Gēteborgas pilsētas mēra vietnieks), *Mimmi von Troil* kdze (Vesterjētlandes reģiona padomes locekle) un *Anna Livieratou* kdze, kas pārstāvēja *TEN-T* izpildaģentūru.

Pirmo reizi tīkla rīcības plāns paredzēja viedokļu apmaiņu tieši ar RK locekļiem un iespēju grupas locekļiem cieši sadarboties ar RK ziņotājiem.

4. Subsidiaritātes jautājums RK atzinumos

RK 2012. gadā pieņēma 71 atzinumu¹⁶. 49 atzinumos (70 %) iekļauta skaidra norāde uz subsidiaritātes principa piemērošanu, kā to paredz RK Reglamenta 51. panta 2. punkts, un 43 % atzinumu bija pausta skaidra nostāja par iniciatīvas atbilstību šim principam.

Apmēram puse to atzinumu, kuros nebija nekādas norādes uz subsidiaritātes principu (22), bija par nelegislatīvām iniciatīvām (paziņojumi, zaļās grāmatas vai ziņojumi) vai izstrādāti pēc RK iniciatīvas (pašiniciatīvas atzinumi) jeb pēc Eiropas Komisijas pieprasījuma (izpētes atzinumi); līdz ar to pēdējās divas atzinumu kategorijas neattiecas uz konkrētiem pabeigtiem dokumentiem. Taču seši atzinumi, kas neatbilda RK Reglamenta 51. panta 2. punktam, bija velīti legislatīviem priekšlikumiem tādās politikas jomās, kurās apspriešanās ar RK ir obligāta, proti, tie bija priekšlikumi, kas atbilst oficiālajiem kritērijiem, lai RK vērstos tiesā ar prasību atcelt lēmumu, jo pārkāpts subsidiaritātes princips.

No RK 2012. gadā pieņemtajiem atzinumiem jāpiemin šādi atzinumi, jo tie ir nozīmīgi no subsidiaritātes viedokļa (dažos no tiem norādīts uz problēmām saistībā ar subsidiaritātes un proporcionalitātes principa ievērošanu vai pat minēti reāli tiesību pārkāpumi): pašiniciatīvas atzinums “Daudzlīmeņu pārvaldības Eiropas kultūras veidošana: Darbs pēc Reģionu komitejas baltās grāmatas pieņemšanas” (*CdR 273/2011*); atzinums “Priekšlikums regulai, ar ko paredz kopīgus noteikumus par fondiem, uz kuriem attiecas Vienotais stratēģiskais satvars (*CdR 4/2012*); atzinums “Priekšlikums regulai par ERAF” (*CdR 5/2012*); atzinums “Priekšlikums regulai par Eiropas Sociālo fondu” (*CdR 6/2012*); atzinums “Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments” (*CdR 648/2012*); atzinums “Lidostu tiesību aktu pakete” (*CdR 649/2012*); atzinums “Virzībā uz Sepfīto Vides rīcības programmu — ES vides tiesību aktu labāka īstenošana” (*CdR 1119/2012*); atzinums “Publiskā iepirkuma tiesību aktu kopums” (*CdR 99/2012*); atzinums “Tiesību aktu kopums attiecībā uz datu aizsardzību” (*CdR*

¹⁶

Sk. 2. pielikumu — pārskats par atzinumiem, kas pieņemti laika posmā no 2012. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim.

625/2012); atzinums “Darba ņēmēju norīkošana darbā pakalpojumu sniegšanas jomā” (CdR 1185/2012)¹⁷.

Par leģislatīviem priekšlikumiem izstrādāto atzinumu skaits 2012. gadā ievērojami pieauga (42), un to var uzskatīt par jau 2011. gadā novērotās tendences turpināšanos. Vairāk nekā pusē šo atzinumu tika paustas piezīmes par iniciatīvām dalītas kompetences jomās, kurās apspriešanās ar RK ir obligāta. Turklāt salīdzinājumā ar 2011. gadu novērojams stabils to gadījumu skaits pieaugums, kad RK atzinumos norādīts uz problēmām saistībā ar subsidiaritātes principa ievērošanu vai pat priekšlikumu projektos atklāti noteikumi, kas pārkāpj subsidiaritātes principu.

Kā novērots jau iepriekšējos gados, subsidiaritātes jautājums neapšaubāmi kļūst par atskaites punktu atzinumu izstrādē. Tomēr, ņemot vērā RK jaunās prerogatīvas un pienākumus, visos atzinumos par likumdošanas priekšlikumiem tajās jomās, kurās apspriešanās ir obligāta, jāiekļauj sistemātisks novērtējums par atbilstību subsidiaritātes principu.

Norāžu uz subsidiaritātes principu kvalitātei būtu jāpaaugstinās, jo uzraudzību veic nesen izveidotā Subsidiaritātes uzraudzības koordinācijas grupa, kas var vērst ziņotāju uzmanību uz iespējamiem trūkumiem, kā arī ierosināt grozījumus, lai atzinumu projektos, kurus iesniedz plenārsesijā, iekļautu norādes uz subsidiaritātes principu. Koordinācijas grupas locekļi šīs tiesības izmantoja vienu reizi saistībā ar atzinumu “Darba ņēmēju norīkošana darbā pakalpojumu sniegšanas jomā” (CdR 1185/2012) un iesniedza grozījumu, kuru ziņotājs atbalstīja.

5. Secinājumi

2012. gads neapšaubāmi bija laiks, kad, īstenojot jauno stratēģiju, tika pastiprināta RK īstenotā subsidiaritātes uzraudzība. Izmantojot atbilstošus uzraudzības instrumentus, RK atkārtoti apstiprināja savu visaptverošo pieeju attiecībā uz subsidiaritātes uzraudzību, kas ir Komitejas atbildības joma visā politikas izstrādes ciklā. RK pastiprināja savu sadarbību ar ES iestādēm, it sevišķi Komitejas un Eiropas Komisijas sadarbības protokola ietvaros, un ar citām iestādēm, kas pārbauda ES iniciatīvu atbilstību subsidiaritātes principam, piemēram, valstu vai reģionu parlamentiem. Komitejas atzinumos subsidiaritātes principa ievērošana tiek novērtēta arvien saturīgāk un tiek pausti ieteikumi tiesību aktu izstrādes uzlabošanai.

2013. gada darba programma “Subsidiaritāte” ir pirmais strukturētais mēģinājums uzraudzīt ES iniciatīvas vēl to izstrādes procesā. Subsidiaritātes uzraudzības koordinācijas grupas vadībā un ar Subsidiaritātes ekspertu grupā iekļauto vietējā un reģionālā līmeņa ekspertu atbalstu Reģionu komiteja arī turpmāk noteikti spēs īstenot savas pilnvaras šajā jomā visu ES iedzīvotāju interesēs.

Taču ir vajadzīgs laiks, lai jaunā pārvaldības struktūra un jaunie uzraudzības instrumenti pilnībā sāktu darboties. Sestā konference par subsidiaritātes jautājumiem, ko rīkos sadarbībā ar Vācijas Federālo padomi un kas 2013. gadā notiks Berlīnē, būs laba iespēja veikt novērtējumu. ES, valstu, reģionālā un

17

Lai iegūtu sīkāku informāciju par katru no šiem RK atzinumiem, skatīt 3. pielikumu.

vietējā līmeņa iestādes tiks aicinātas piedalīties, lai novērtētu subsidiaritātes principa statusu un ietekmi ES tiesību aktu izstrādē pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā.

Nākamās konferences par subsidiaritātes jautājumiem rīkošanā sadarbībā ar Vācijas Federālo padomi un tās telpās ir skaidrs signāls. Valstu parlamentiem un Reģionu komitejai, kam līgumos uzticēts uzraudzīt subsidiaritātes principa ievērošanu, būtu jāapvienojas, lai no to dažādajiem skatu punktiem varētu novērtēt ES iniciatīvas. RK ir stingri apņēmusies darboties šajā jomā, un konferencē tiks apspriestas iespējas, kā šo mērķi sasniegt.

*

* *

Appendix 1

List of partners
The CoR Subsidiarity Monitoring Network

141 partners at 31 December 2012

Parliaments or assemblies representing regions
with legislative powers

Lower Austria State Parliament	Austria
Burgenland State Parliament	Austria
Carinthia State Parliament	Austria
Tyrol State Parliament	Austria
Vorarlberg State Parliament	Austria
Flemish Parliament	Belgium
Walloon Parliament	Belgium
Brussels-Capital Region Parliament	Belgium
French Community Parliament	Belgium
Åland Parliament	Finland
Bavarian State Parliament	Germany
Baden-Württemberg State Parliament	Germany
Hesse State Parliament	Germany
North Rhine-Westphalia State Parliament	Germany
Lower Saxony State Parliament	Germany
Saxony-Anhalt State Parliament	Germany
Schleswig-Holstein State Parliament	Germany
Thüringen State Parliament	Germany
Hamburg City Parliament	Germany
Emilia Romagna Regional Legislative Assembly	Italy
Marche Regional Legislative Assembly	Italy
Sardinia Regional Legislative Assembly	Italy
Tuscany Regional Legislative Assembly	Italy
Trento Autonomous Province Legislative Assembly	Italy
Friuli – Venezia Giulia Regional Assembly	Italy
Abruzzo Regional Assembly	Italy
Calabria Regional Assembly	Italy
Piedmont Regional Assembly	Italy
Azores Legislative Assembly	Portugal
Madeira Legislative Assembly	Portugal
Asturias Legislative Assembly	Spain
Basque Regional Parliament	Spain

Canary Islands Regional Assembly	Spain
Catalan Regional Parliament	Spain
Extremadura Regional Assembly	Spain
Galician Regional Parliament	Spain
Navarre Regional Parliament	Spain
Welsh National Assembly	United Kingdom
Northern Ireland Assembly (NIA)	United Kingdom

Governments or executives representing regions
with legislative powers

Lower Austrian State Government	Austria
Vienna City Municipal Executive	Austria
Steiermark State Government	Austria
Vorarlberg State Government	Austria
Upper Austrian State Government	Austria
Flemish Government	Belgium
Bavarian State Government	Germany
Hesse State Government	Germany
Lower Saxony State Government	Germany
Saxony State Government	Germany
Rhineland-Palatinate State Government	Germany
Hamburg City Senate	Germany
Abruzzo Regional Government	Italy
Bolzano/Bozen – South Tyrol Provincial Government	Italy
Lombardy Regional Government	Italy
Piedmont Regional Government	Italy
Veneto Regional Government	Italy
Emilia Romagna Regional Government	Italy
Azores Regional Government	Portugal
Madeira Regional Government	Portugal
Basque Government	Spain
Canary Islands Government	Spain
Galicia Regional Government	Spain
Madrid Regional Government	Spain
Valencia Regional Government	Spain
Murcia Regional Government	Spain
Asturias Regional Government	Spain
Scottish Government	United Kingdom

Local or regional authorities without legislative powers

Sofia City	Bulgaria
Zlín City	Czech Republic
Auvergne Regional Council	France
Dunkirk Urban Community	France
Eure General Council	France
Augsburg City	Germany
Erlangen Municipality	Germany
Patras Municipality	Greece
Budapest City	Hungary
Alessandria Province	Italy
Radviliškis District Municipality	Lithuania
Flevoland Provincial Government	Netherlands
Twente Network City – (inc. municipalities of Almelo, Borne, Hengelo, Enschede and Oldenzaal)	Netherlands
Overijssel Province	Netherlands
Łódź City	Poland
Łódź Region Marshal's office	Poland
Wielkopolska Region Marshal's office	Poland
Pomeranian Regional Parliament	Poland
Masovian Region Marshal's office	Poland
Silesian Region Government	Poland
Tavira City	Portugal
Hunedoara City	Romania
Galați County Council	Romania
Košice Autonomous Region Government	Slovakia
Nitra Self Governing Region	Slovakia
Izola City	Slovenia
Barcelona Provincial Council	Spain
Ceuta Autonomous City	Spain
Madrid City	Spain
Gothenburg	Sweden
Västra Götaland County	Sweden
Skåne Regional Government	Sweden

Associations of regional and/or local authorities

Arco latino	European association
Assembly of European Regions	European association
Association of European Border Regions	European association
Conference of European Regional Legislative Assemblies (CALRE)	European association
Council of European Municipalities and Regions (CEMR)	European association
Eurocities	European association
REGLEG	European association
Austrian State Governors' Conference	Austria
Union of Cyprus Municipalities	Cyprus
Danish Regions	Denmark
Denmark Local Government	Denmark
Association of Finnish Local and Regional Authorities	Finland
Association of Mayors and Elected Representatives of Lozère	France
Conference of Atlantic Arc Cities	France
French Regions Association	France
German Association of Towns and Municipalities	Germany
German County Association	Germany
Association of Prefectoral Authorities of Greece (ENAE)	Greece
AICCRE - Italian Section of the Council of European Municipalities and Regions	Italy
Conference of the Presidents of the Italian Regional Parliaments	Italy
Union of Italian Provinces (UPI)	Italy
Latvian Association of Local and Regional Governments	Latvia
Lithuanian Association of Local Authorities	Lithuania
Association of the Provinces of the Netherlands (IPO)	Netherlands
Association of Netherlands Municipalities (VNG)	Netherlands
Association of Romanian Municipalities	Romania
Association of Romanian Cities	Romania
National Union of County Councils	Romania
Association of Municipalities of Aragon	Spain
Federation of Provinces and Municipalities of Extremadura	Spain
Association of Swedish Local and Regional Authorities (SALAR)	Sweden
Convention of Scottish Local Authorities (COSLA)	United Kingdom

CoR national delegations

Irish Delegation to the CoR	Ireland
Luxembourg Delegation to the CoR (Syvicol)	Luxembourg
Maltese Delegation to the CoR	Malta
Romanian Delegation to the CoR	Romania
United Kingdom Delegation to the CoR (LGA)	United Kingdom

National Parliaments

Austrian Federal Council (Bundesrat)	Austria
French Senate	France
Hellenic Parliament	Greece
Italian Senate	Italy
Portuguese Assembly of the Republic	Portugal

Appendix 2: Overview of opinions adopted between 1 January and 31 December 2012

CoR commission	Number of opinions adopted from 1 January 2012 to 31 December 2012	Number of opinions on legislative proposals	Number of opinions containing an explicit reference to subsidiarity (Rule 51(2))*	Number of opinions containing an assessment of compliance with subsidiarity principle	Related SMN consultation	Number of opinions adopted in a policy area of mandatory CoR consultation	
						Legislative proposals	Non- legislative initiatives
CIVEX	12	5	10	3	1	0	0
COTER	14	10	9	6	1	10	2
ECOS	13	9	8	5	3	2	1
EDUC	10	7	10	8	0	4	2
ENVE	12	4	9	7	3	4	7
NAT	9	6	3	2	0	2	1
BUDG	1	1	0	0	0	0	0
TOTAL	71	42	49	31	8	22	13

* Rule 51(2) of the Rules of Procedure of the CoR, which states that "Committee opinions shall contain an explicit reference to the application of the subsidiarity and proportionality principles", entered into force on 10 January 2010.

CIVEX

Overview of opinions adopted between 1 January 2012 and 31 December 2012

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory¹⁸	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking
Own-initiative opinion CdR 273/2011 fin (CIVEX)	16 February 2012	Building a European culture of multilevel governance: follow-up to the Committee of the Regions' White Paper	No	No	No	N/A ¹⁹	Yes (subsidiarity, proportionality, better law-making, multi-level governance)
COM(2011) 274 final of 18 May 2011 COM(2011) 275 final of 18 May 2011 COM(2011) 276 final of 18 May 2011 CdR 197/2011 fin (CIVEX)	16 February 2012	Opinion on the Victims' Package	Yes	No	No	No	Yes (subsidiarity, proportionality)
COM(2011) 455 final CdR 199/2011 fin (CIVEX)	15 February 2012	New European Agenda For Integration	No	No	Yes ²⁰	No	Yes (subsidiarity, proportionality, better law-making, multi-level governance)

¹⁸ During the legislative procedure.

¹⁹ The opinion is an assessment of multilevel governance in the EU, therefore the principle of subsidiarity is an overall concern and an assessment of compliance of the latter is not relevant.

²⁰ Although not technically taking place within the context of an impact assessment, the aim of this consultation was to provide the European Commission (DG HOME) with input from local and regional authorities with regard to the Second European Agenda on Integration, which was then being drafted. The report of the consultation together with all contributions received was transmitted to the European Commission via a letter from the CoR Secretary General on 25 May 2011. The results of the consultation were also used by Mr Kalogeropoulos (EL/EPP) in the preparation of his draft opinion.

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ¹⁸	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking
COM(2011) 637 final of 13 October 2011 CdR 364/2011 fin (CIVEX)	16 February 2012	Increasing the impact of EU Development Policy: an Agenda for Change	No	No	No	No	Yes (better governance)
COM(2011) 666 final CdR 365/2011 fin (CIVEX)	3 May 2012	Opinion on The enlargement strategy and main challenges 2011-12 (Communication)	No	No	No	No	Yes (subsidiarity, multi-level governance)
COM(2011) 735 final CdR 10/2012 fin (CIVEX)	3 May 2012	Opinion on Family reunification (Green Paper)	No	No	No	No	Yes (subsidiarity, proportionality, multi-level governance)
COM(2011) 743 final CdR 9/2012 fin (CIVEX)	18 July 2012	Opinion on the Communication from the Commission on The Global Approach to Migration and Mobility	No	No	No	No	Yes (subsidiarity, better law-making, multi-level governance)
COM(2011) 835 final CdR 11/2012 fin (CIVEX)	18 July 2012	Opinion on the Communication from the Commission on enhanced intra-EU solidarity in the field of asylum – An EU agenda for better responsibility-sharing and more mutual trust	No	No	No	Yes	Yes (subsidiarity, proportionality)
COM(2011) 749 final COM(2011) 750 COM(2011) 751 COM(2011) 752 COM(2011) 753 CdR 12/2012 fin (CIVEX)	18 July 2012	Opinion on EU financial instruments in Home Affairs	Yes	No	No	No	Yes (better law-making, multi-level governance)

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²¹	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking
COM(2011) 758 COM(2011) 759 COM(2011) 884 CdR 13/2012 fin (CIVEX)	18 July 2012	Opinion on the EU financial instruments in Justice and Citizenship	Yes	No, except for Art. 168(4) (safety measures for public health)	No	Yes (compliance)	Yes (subsidiarity, proportionality, better law-making)
COM(2011) 837, 838, 839, 840, 842, 843, 844, 865 final CdR 732/2012 (CIVEX)	9 October 2012	Opinion on Global Europe: a new approach to financing EU external action	Yes	No	No	No	Yes (subsidiarity, better law-making, multi-level governance)
COM(2011)293, 308 final COM(2012) 85 final CdR 1269/2012 (CIVEX)	10 October 2012	Opinion on the Package on protection of the licit economy	Yes	No	No	Yes	Yes (subsidiarity)

²¹ During the legislative procedure.

COTER

Overview of opinions adopted between 1 January 2012 and 31 December 2012

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²²	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM(2011) 610 final CdR 371/2011 (COTER)	15 February 2012	Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EC) No 1082/2006 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2006 on a European grouping of territorial cooperation (EGTC) as regards the clarification, simplification and improvement of the establishment and implementation of such groupings	Yes	Yes	No	No	Yes (better law-making, multi-level governance)
COM(2011) 615 final CdR 4/2012 (COTER)	3 May 2012	Opinion on the proposal for a Regulation on the funds covered by the Common Strategic Framework	Yes	Yes	No	Yes (non-compliance)	Yes (subsidiarity, proportionality, better law-making, multi-level governance)
COM(2011) 614 final CdR 5/2012 (COTER)	3 May 2012	Opinion on the proposal for a Regulation on the ERDF	Yes	Yes	No	Yes (calls on the European Commission to review the draft regulation, taking greater account of the principles of subsidiarity and proportionality)	Yes (subsidiarity, proportionality, better law-making)

²² During the legislative procedure.

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²²	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM(2011) 607 final CdR 6/2012 (COTER)	3 May 2012	Opinion on the proposal for a Regulation on the ESF	Yes	Yes	No	Yes (non-compliance)	Yes (subsidiarity, proportionality, better law-making)
COM(2011) 612 final CdR 7/2012 (COTER)	3 May 2012	Opinion on the proposal for a Regulation on the Cohesion Fund	Yes	Yes	No	No	Yes (subsidiarity, multi-level governance)
COM(2011) 650 final CdR 8/2012 (COTER)	3 May 2012	Opinion on Revising the TEN-T Legislative Framework	Yes	Yes	No	Yes (compliance)	Yes (proportionality)
Outlook opinion CdR 650/2012 (COTER)	19 July 2012	Opinion on Future cities: environmentally and socially sustainable cities	No	No	No	No	Yes (multi-level governance)
COM(2011) 611 final – 2011/0273 (COD) CdR 647/2012 (COTER)	19 July 2012	Opinion on the Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on specific provisions for the support from the European Regional Development Fund to the European territorial cooperation goal	Yes	Yes	No	No	Yes (better law-making)

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²²	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM (2011) 665 and COM (2011) 659 CdR 648/2012 (COTER)	19 July 2012	Opinion on the Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing the Connecting Europe Facility	Yes	Yes	Yes (targeted consultation from 29 November 2011 to 15 January 2012, mentioned in the opinion)	Yes (compliance)	Yes (subsidiarity)
COM(2011) 823 final COM(2011) 828 final COM(2011) 824 final COM(2011) 827 final CdR 649/2012 (COTER)	19 July 2012	Opinion on the Airport Package	Yes	Yes	No	Yes (non-compliance)	No
COM(2012) 128 final CdR 1272/2012 (COTER)	10 October 2012	Opinion on the Revised EU strategy for the Baltic sea region	No	Yes	No	No	Yes (multi-level governance)
SWD(2012) 106 final CdR 1683/2012 (COTER)	29 November 2012	Opinion on the Code of Conduct on Partnership	No	No	No	No	Yes (subsidiarity, proportionality, multi-level governance)

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory²²	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
CdR 1684/2012 (COTER)	29 November 2012	Opinion on Community led local development	No	Yes ²³	No	No	Yes (subsidiarity)
COM(2012) 496 final CdR 2027/2012 (COTER)	29 November 2012	Opinion on a Common strategic framework	Yes	Yes	No (consultation of the Europe 2020 Platform)	No	Yes (proportionality, multi-level governance)

23

As far as economic, social and territorial cohesion are concerned; will depend on each legal basis of possibly forthcoming legislative proposals.

ECOS

Overview of opinions adopted between 1 January 2012 and 31 December 2012

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory²⁴	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
Own-initiative opinion COM(2011) 594 final CdR 332/2011 (ECOS)	15 February 2012	A common system of financial transaction tax and amending Directive 2008/7/EC	Yes	No	No	Yes (compliance)	No
Referral letter from the Commission of 28 October 2011 Outlook Opinion CdR 333/2011 (ECOS)	15 February 2012	Child Poverty	No	Yes	No	No	No
Outlook Opinion CdR 56/2012 (ECOS)	4 May 2012	Opinion on Active Ageing: Innovation – Smart Health – Better Lives	No	No	No	Yes (compliance)	Yes (proportionality, multi-level governance)
COM(2011) 609 final CdR 335/2011 (ECOS)	3 May 2012	Opinion on EU Programme for social change and innovation	Yes	Yes	No	No	No

²⁴ During the legislative procedure.

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²⁴	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
Outlook Opinion Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on <i>the European Globalisation Adjustment Fund for the period 2014-2020</i> COM(2011) 608 final CdR 334/2011 (ECOS)	3 May 2012	Opinion on European Globalisation Adjustment Fund for the period 2014-2020	Yes	Yes	No	No	Yes (multi-level governance)
COM(2011) 685 final COM(2011) 684 final COM(2011) 683 final COM(2011) 681 final CdR 14/2012 (ECOS)	19 July 2012	Opinion on the responsible businesses package	Yes	No	No	No	Yes (subsidiarity, proportionality, better law-making, administrative burdens)
COM(2011) 897 final CdR 100/2012 (ECOS)	19 July 2012	Opinion on the award of concessions contracts	Yes	No	Yes (first Early Warning System consultation through REGPEX)	No	Yes (subsidiarity, proportionality, better law-making)
COM(2011) 834 final CdR 98/2012 (ECOS)	9 October 2012	Opinion on the Programme for the competitiveness of enterprises and small and medium-sized enterprises (2014-2020)	Yes	No	No	No	No

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²⁴	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM(2012) 55 final CdR 747/2012 (ECOS)	10 October 2012	Opinion on the White paper – an agenda for adequate, safe and sustainable pensions	No	No	No	Yes (compliance)	Yes (proportionality)
COM(2011) 895 & 892 final CdR 99/2012 (ECOS)	9 October 2012	Opinion on the Public Procurement Package	Yes	No	Yes (first Early Warning System consultation through REGPEX)	Yes (non-compliance)	Yes (subsidiarity, proportionality, better law-making, administrative burdens)
COM(2012) 209 final CdR 1528/2012 (ECOS)	29 November 2012	Opinion on EU State Aid Modernisation (SAM)	No	No	No	No	Yes (better law-making)
COM(2012) 131 final COM(2012) 130 final CdR 1185/2012 (ECOS)	29 November 2012	Opinion on the posting of workers in the framework of the provision of services	Yes	No ²⁵	Yes ²⁶	Yes (non-compliance)	Yes (subsidiarity, proportionality)
COM(2012) 35 final CdR 1364/2012 (ECOS)	29 November 2012	Opinion on the Statute for a European Foundation (FE)	Yes	No	No (however, publication of positions on REGPEX)	No	Yes (subsidiarity, better law-making)

²⁵ Following the legal basis chosen by the Commission (Art. 352 TFEU).

²⁶ Letter of 9 July 2012 from the rapporteur to SMN members asking them to respond to a number of questions.

EDUC

Overview of opinions adopted between 1 January 2012 and 31 December 2012

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory²⁷	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
Own initiative opinion CdR 191/2011 (EDUC)	15 February 2012	The future of the European capital of culture	No	Yes	No	No	Yes (subsidiarity)
COM(2011) 567 final CdR 290/2011 (EDUC)	16 February 2012	Modernisation of higher education	No	Yes	No	Yes (compliance)	Yes (subsidiarity, proportionality)
COM(2011) 788 final CdR 400/2011 (EDUC)	4 May 2012	Opinion on Erasmus for all – Proposal for a Regulation	Yes	Yes	No	No	Yes (subsidiarity, better law-making)
COM(2011) 657 final CdR 399/2011 (EDUC)	4 May 2012	Opinion on Trans-European telecom networks – Proposal for a Regulation	Yes	Yes	No	Yes (compliance)	Yes (proportionality)
COM(2011) 785 final CdR 401/2011 (EDUC)	19 July 2012	Opinion on the Creative Europe Programme	Yes	Yes	No	Yes (compliance)	Yes (subsidiarity, proportionality, better law-making)
COM(2011) 809 final CdR 402/2011 (EDUC)	19 July 2012	Opinion on Horizon 2020 (The Framework Programme for Research and Innovation)	Yes	No	No	Yes (compliance)	Yes (proportionality, better law-making)

²⁷

During the legislative procedure.

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²⁷	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM(2012) 9, 10, 11 final CdR 625/2012 (EDUC)	10 October 2012	Opinion on the Data Protection package	Yes	No	No, however publication of positions of Regional Parliaments on REGPEX	Yes (non-compliance)	Yes (subsidiarity, proportionality)
COM(2011) 877 & 882 final CdR 626/2012 (EDUC)	10 October 2012	Opinion on the Review of the directive on re-use of public sector information and open data	Yes	No	No, however publication of positions of Regional Parliaments on REGPEX	Yes (compliance)	Yes (subsidiarity, proportionality, multi-level governance)
COM(2012) 60 final CdR 1112/2012 (EDUC)	30 November 2012	Opinion on Innovating for Sustainable Growth: A Bioeconomy for Europe	No	No ²⁸	No	Yes (compliance)	Yes (multi-level governance)
COM(2012) 407 final CdR 2077/2012 (EDUC)	30 November 2012	Opinion on the Proposal for a Decision establishing a Union action for the European Capitals of Culture for the years 2020 to 2033	Yes	Yes	No	Yes (compliance)	No

²⁸

As far as research/innovation, agriculture, competitiveness of industry are concerned. Mandatory consultation for environment; will depend on each legal basis of possibly forthcoming legislative proposals.

ENVE

Overview of opinions adopted between 1 January 2012 and 31 December 2012

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²⁹	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM(2011) 321 final CdR 190/2011 (ENVE)	16 February 2012	Report from the Commission to the European Parliament and the Council on the implementation of the Environmental Noise Directive in accordance with Article 11 of Directive 2002/49/EC	No	No	No	No	Yes (subsidiarity, proportionality, multi-level governance)
Referral by the Danish Presidency of 12 January 2012 CdR 85/2012 (ENVE)	4 May 2012	Opinion on Energy efficiency in cities and regions incl. a focus on the differences between rural districts and cities	No	Yes	No	No	No
Letter from the European Commission vice-president of 19 July 2011 CdR 329/2011 (ENVE)	3 May 2012	Outlook opinion on Review of EU Air Quality and Emissions Policy	N/A (not yet, the legislative proposals are still to come)	Yes	Yes (targeted consultation from 18 October to 2 December 2011, mentioned in the opinion)	No	Yes (multi-level governance)

²⁹ During the legislative procedure.

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²⁹	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM(2011) 874 final – 2011/0428 COD CdR 86/2012 (ENVE)	19 July 2012	Opinion on the establishment of the Programme for the Environment and Climate Action (LIFE)	Yes	Yes	Yes (in the framework of an impact assessment consultation during the pre-legislative phase in 2011)	Yes	Yes (proportionality, better law-making, multi-level governance)
COM(2011) 658 final - 2011/0300 (COD) CdR 20/2012 (ENVE)	19 July 2012	Opinion on the Proposal for a Regulation on Guidelines for trans-European energy infrastructure and repealing Decision No 1364/2006/EC	Yes	Yes	No	Yes (compliance)	No
COM(2011) 789 final CdR 87/2012 (ENVE)	19 July 2012	Opinion on the Proposal for a Regulation on a mechanism for monitoring and reporting greenhouse gas emissions and for reporting other information at national and Union level relevant to climate change	Yes	Yes	No	Yes (compliance)	Yes (proportionality, better law-making, multi-level governance)

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²⁹	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM(2011) 885 final – CdR 88/2012 (ENVE)	10 October 2012	Opinion on the Energy Roadmap 2050	No	Yes ³⁰	No	No	Yes (better law-making, multi-level governance)
Own-initiative opinion CdR 89/2012 (ENVE)	10 October 2012	Opinion on Regional-specific approaches to climate change in the EU based on the example of mountainous regions	No	Yes ³¹	No	No	Yes (subsidiarity)
Presidency referral CdR 1751/2012 (ENVE)	10 October 2012	Opinion on Adaptation to climate change and regional responses: the case of coastal regions	No	Yes ³²	No	Yes (compliance)	Yes (proportionality, multi-level governance)

³⁰ As far as energy- or environment-related issues are concerned – will depend on each legal base of possibly forthcoming legislative proposals.

³¹ As far as energy- or environment-related issues are concerned – will depend on each legal base of possibly forthcoming legislative proposals.

³² As far as energy- or environment-related issues are concerned – will depend on each legal base of possibly forthcoming legislative proposals.

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²⁹	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM(2012) 95 final CdR 1119/2012 (ENVE)	30 November 2012	Opinion "Towards a 7 th Environment Action Programme: Better implementation of EU environment law"	No	Yes	Yes (targeted consultation of the SMN which ran from 25 May to 6 July 2012)	Yes	Yes (subsidiarity, better law-making, multi-level governance)
COM(2011) 876 final – 2011/0429 (COD) CdR 1120/2012 (ENVE)	30 November 2012	Opinion on priority substances in the field of water policy	Yes	Yes	No (however, publication of positions on REGPEX)	Yes (compliance)	Yes (proportionality)
COM(2012) 46 final CdR 1121/2012 (ENVE)	30 November 2012	Opinion on The implementation of the Soil Thematic Strategy and ongoing activities	No	Yes	No	Yes	Yes (subsidiarity, proportionality, better regulation, administrative burdens)

NAT

Overview of opinions adopted between 1 January 2012 and 31 December 2012

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ³³	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM(2011) 709 final CdR 67/2012 (NAT)	4 May 2012	Opinion on the proposal for a regulation on "Health for Growth, the third multi-annual programme of EU action in the field of health for the period 2014-2020	Yes	Yes	No	Yes (compliance)	Yes (better law-making, administrative burdens)
COM(2011) 707 final CdR 66/2012 (NAT)	4 May 2012	Opinion on the Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on a consumer programme 2014-2020	Yes	No	No	No	Yes (better law-making)

33

During the legislative procedure.

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ³³	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM(2011) 625 final/2, COM(2011) 626 final/2, COM(2011) 627 final/2, COM(2011) 628 final/2, COM(2011) 629 final, COM(2011) 630 final, COM(2011) 631 final CdR 65/2012 (NAT)	4 May 2012	Opinion on the proposals on the reform of the Common Agricultural Policy and the Rural Development Policy after 2013	Yes	No	No	Yes	Yes (subsidiarity, better law-making, multi-level governance)
COM(2011) 416 final - COM(2011) 417 final - COM(2011) 418 final - COM(2011) 424 final - COM(2011) 425 final CdR 239/2011 (NAT)	4 May 2012	Opinion on the Proposals on the reform of the common fisheries policy	Yes	No	No	No	Yes (proportionality, good governance)
COM(2011) 934 final CdR 740/2012 (NAT)	19 July 2012	Opinion on Union Civil Protection Mechanism	Yes	No	No	No	Yes (better law-making, multi-level governance)

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ³³	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM(2011) 804 final CdR 34/2012 (NAT)	9 October 2012	Opinion on the European Maritime and Fisheries Fund (EMFF)	Yes	Yes	No	No	Yes (better law-making, multi-level governance)
COM(2011) 782 final CdR 741/2012 (NAT)	9 October 2012	Opinion on Developing a maritime strategy for the Atlantic Ocean area	No	Yes ³⁴	No	No	Yes (multi-level governance)
COM(2012) 79 final CdR 1749/2012 (NAT)	30 November 2012	Opinion on the European Innovation Partnership: Agricultural Productivity and Sustainability	No	No	No	No	Yes (multi-level governance)
COM(2012) 225 final CdR 1750/2012 (NAT)	29 November 2012	Opinion on A European Consumer Agenda – boosting confidence and growth	No	No	No	No	Yes (subsidiarity, proportionality)

³⁴

As far as territorial cohesion is concerned – will depend on each legal base of possibly forthcoming legislative proposals.

BUDG

Overview of opinions adopted between 1 January 2012 and 31 December 2012

Opinion reference	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory³⁵	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion	Other reference to subsidiarity / proportionality / better lawmaking in the opinion
COM(2012) 42 final COM(2012) 388 final CdR 1777/2012 (BUDG)	9 October 2012	Opinion on The new multiannual financial framework post-2013	Yes	No	No	No	Yes (better law-making)

³⁵ During the legislative procedure.

Appendix 3

KEY OPINIONS ADOPTED IN 2012 WITH REGARD TO SUBSIDIARITY AND PROPORTIONALITY

- 1. Own-initiative opinion: Building a European culture of multilevel governance: follow-up to the Committee of the Regions' White Paper**
(CdR 273/2011, adopted on 15 February 2012)

This opinion confirmed the CoR's political commitment expressed in its White Paper on Multilevel Governance adopted on 17 June 2009³⁶ and highlighted a number of political principles and directions to ensure that its project for Building Europe in partnership is achieved.

It particularly developed the concept of multilevel governance as "*based on coordinated action by the EU, the Member States and regional and local authorities according to the principles of subsidiarity and proportionality and in partnership, taking the form of operational and institutionalised cooperation in the drawing-up and implementation of the European Union's policies*". Furthermore, it stressed the link between multilevel governance and subsidiarity, the latter relating to the remits of the various tiers of government and the former focusing on their interaction.

In the opinion, the CoR pointed out that it has taken the initiative of creating a Multilevel Governance Scoreboard at European Union level which will help to measure annually to what extent the main principles and mechanisms of this type of governance have been taken into account in the European Union's political cycle. Also, the CoR has undertaken to draw up its European Union Charter for Multilevel Governance, which will seek to incorporate a shared understanding of European governance into the European Union's core values and should lead to greater participation by local and regional authorities in the exercise of European democracy.

- 2. Opinion on the proposal for a Regulation on the funds covered by the Common Strategic Framework**
(COM(2011) 615 final, CdR 4/2012, adopted on 3 May 2012)

In the opinion, the CoR welcomed the fact that "*the ESF will remain in the sphere of cohesion policy as a key instrument for jobs, for improving people's skills and for social inclusion*" but insisted "*however that in accordance with the subsidiarity principle regional and competent local authorities should be responsible for choosing investment priorities and distributing the Structural Funds between the ERDF and the ESF*".

One of the amendments to the Commission's proposal thus specified that "[i]n accordance with the subsidiarity principle, the managing authorities shall autonomously choose the thematic objectives and investment priorities on which overall EU support shall be concentrated." In the reason for the

³⁶ CoR White Paper on Multilevel Governance, CdR 89/2009 fin.

amendment it is explained that although the CoR endorses the principle of concentrating the bulk of resources on a limited number of thematic objectives/investment priorities it considers that "*the choice of objectives and priorities should be left to the managing authorities which will adapt the goals of the Europe 2020 strategy and the Common Strategic Framework to local conditions.*"

In the opinion, the CoR furthermore "*reject[ed] the proposed accreditation of management and control authorities. The implementation of cohesion policy by the Member States is in line with the subsidiarity principle in the EU. Accreditation of state authorities by other state authorities has no basis in administrative law in some Member States and interferes in the organisational sovereignty of Member States.*"

3. Opinion on the proposal for a Regulation on the ERDF
(COM(2011) 614 final, CdR 5/2012, adopted on 3 May 2012)

The opinion stated the CoR's view that "*the European Commission's draft regulation overly restrict[ed] the ERDF's scope for funding and [did] not allow Member States and regions the necessary room for manoeuvre in terms of regional and structural policy to meet the goals of the treaty and the Europe 2020 strategy with tailor-made territorial measures*" and that "*[i]t restrict[ed] the scope for using the ERDF to support the introduction of integrated territorial development strategies which take account of the respective territorial strengths and needs and in so doing make a major contribution to boosting economic growth and employment*".

More generally, the opinion called for greater account to be taken of the principles of subsidiarity and proportionality in the negotiations so that ERDF support "*does not become centralised, overregulated and highly bureaucratic*". It called on the European Commission to review the draft regulation accordingly in consultation with the Council and the European Parliament.

4. Opinion on the proposal for a Regulation on the ESF
(COM(2011) 607 final, CdR 6/2012, adopted on 3 May 2012)

In the opinion, the CoR raised concerns regarding a number of points in the Commission proposal, such as for instance those relating to thematic concentration, "*because they will limit scope to tailor ESF support to the needs and particularities of individual regions, which raise issues of conflict with the subsidiarity and proportionality principles*".

The CoR then recalled that "*the Commission is bound under the Treaties to respect the subsidiarity principle and that this is a matter of particular interest to the CoR, since Article 2 of the Protocol on the application of the principles of subsidiarity and proportionality stipulates that consultations conducted during the process of enacting legislation should 'take into account the regional and local dimension of the action envisaged'; furthermore, Article 5 of the same protocol specifies that justification must be provided for Commission proposals. Since the present proposal simply invokes in the usual general and vague terms the need for ESF interventions to be effective, it can hardly be said to meet this specification*".

Furthermore, the CoR found that the proposal was not in compliance with the principle of subsidiarity as regards the chosen method and procedure for pursuing the aim of thematic concentration: *"while welcoming the aim of thematic concentration, is against the Commission's chosen method and procedure for pursuing this goal, as set out in Article 4(3) of the proposal for a Regulation: prescribing very high rates of concentration for allocations to each operational programme, ranging from 80% to 60% depending on the category of region, in up to four of the total 18 investment priorities, is incompatible with the principles of subsidiarity and proportionality, as this may not prove adequate to cover the particular needs and priorities of each region"*.

5. Opinions on the Revision of the TEN-T Guidelines and Connecting Europe Facility

(COM(2011) 650, COM (2011) 665 and COM (2011) 659; CdR 8/2012 and CdR 648/2012, respectively adopted on 3 May and 19 July 2012)

In 2012, the Action Plan of the Subsidiarity Monitoring Network focused on these two opinions, allowing for the first time direct exchange between CoR rapporteurs and members of the Network. Moreover, a targeted SMN consultation on the Connecting Europe Facility took place at the beginning of the year. Finally, the Thematic Subsidiarity Workshop held during the Open Days 2012 was attended by Mr Soulage (FR/PES) and Mr Zagar (SL/EPP), both CoR rapporteurs for the above mentioned opinions. The CoR has expressed its support to these two initiatives and has recalled the importance of involving local and regional authorities in all phases of the different procedures.

6. Opinion on the Airport Package

(COM(2011) 823 final, COM(2011) 828 final, COM(2011) 824 final, COM(2011) 827 final, CdR 649/2012, adopted on 19 July 2012)

In the opinion, the CoR found that several points of the Commission's proposal were in breach with the principle of subsidiarity.

The CoR agreed *"that in line with the Balanced Approach, the most cost-efficient measure should be chosen in order to achieve noise abatement objectives but considers that the proposed right of scrutiny for the Commission exceeds its powers according to the principle of subsidiarity. Operating restrictions must be imposed by regional authorities with due regard to the local situation and to local specifics. An additional right of scrutiny for the Commission is neither necessary nor proportionate"*.

Consequently, the CoR deleted Article 10 on operating restrictions from the Commission's proposal considering that, *"as currently worded, [the relevant provision] could call regional mediation agreements into question. These agreements between airports, the relevant region and citizens are often reached after years of difficult and exhausting negotiations. The German Bundesrat, Austrian Bundesrat, French Senate and Dutch First Chamber concluded that the Commission's right of scrutiny under Article 10 is in breach of the European Union's principle of subsidiarity."*

Furthermore, the CoR considered that *"the proposed right of the European Commission to designate individual 'network airports', whereby it can require Member States to treat individual airports distinctly and separately, exceeds its powers according to the principle of subsidiarity."*

7. Opinion "Towards a 7th Environment Action Programme (EAP) – better implementation of EU environment law"

(COM(2012) 95 - Improving the delivery of benefits of EU environment measures: Building confidence through better knowledge and responsiveness (COM), CdR 1119/2012, adopted on 30 November 2012)

The rapporteur of this opinion, Ms Canver (UK/PES), was able to use the outcome of a targeted consultation of the SMN which ran from 25 May to 6 July 2012. In its opinion, the CoR noted that the Commission makes no assessment of the various options set out in its communication (COM(2012) 95), in terms of their compatibility with the principle of subsidiarity. Furthermore, the CoR considered that the options presented in the communication are *"insufficiently well-developed for the CoR to form a definitive view, with much depending on whether (and how) the European Commission decides to take some of these forward."*

With this reservation, the opinion referred to the consultation of the SMN, noting that the contributions *"generally indicate that the options in the Communication, when fully formulated, are unlikely to constitute a significant breach of subsidiarity"* and highlighted *"however, that whereas there is support for an upgrade of the existing framework for inspections, there may be some resistance in the SMN to this being made binding and to the creation of an EU inspection body. Similarly, whereas there is support for criteria for handling of complaints by Member States, some SMN members may prefer for these to be non-binding recommendations. There appears to be an acceptance that the EU should define the conditions for efficient and effective access to national courts on EU environment law."*

8. Opinion on the Public Procurement Package and Opinion on the award of concessions contracts

(COM(2011) 895 and 896 final, CdR 99/2012, adopted on 9 October 2012; and COM(2011) 897 final, CdR100/2012, adopted on 19 July 2012)

The two opinions benefited from the first coordinated exercise organised by the CoR with regional parliaments and governments through REGPEX. Partners were invited to share their positions during the early warning phase, from 11 January to 8 March 2012. A report, analysing and summarising the contributions of twelve SMN partners and referring to reasoned opinions adopted by national parliaments during the same period, was drawn up and forwarded to the two CoR rapporteurs appointed on this legislative package, Mr Kool (NL/PES) for concessions and Ms Segersten-Larsson (SV/EPP) on public procurement.

Eventually, the opinion on concessions made a general statement to the effect that the proposal *"must show due regard for the subsidiarity principle: local and regional authorities should remain free to*

choose whether they will carry out works and services themselves or outsource them to third parties". The opinion on public procurement went further in expressing concern. It pointed out that *"the proposal contravenes the Member States' right to organise their own administration and is in breach of the subsidiarity principle"*.

9. Opinion on the Data Protection package

(COM(2012) 9, 10, 11 final, CdR 625/2012, adopted on 10 October 2012)

The opinion acknowledged that *"insofar as it concerns the private sector, there is good reason to try to fully harmonise parts of European data protection law by replacing it with a regulation"*. However, it noted that the package of the General Data Protection Regulation and the Directive relating to the police and justice attracted objections concerning its compliance with the principles of subsidiarity and proportionality. Indeed, a number of regional parliaments and governments have expressed concerns.

The opinion questioned the choice of instrument for the General Data Protection Regulation, i.e. a rather abstract regulation giving the Commission some power for delegated acts, including in essential matters. It considered that processing by public authorities of personal data and the sphere of employment law should continue to be governed by a directive. Furthermore, it also expressed doubts as to *"whether regulation of exclusively national-level data processing by way of a proposal for a directive relating to the police and justice falls within the legislative competence of the European Union or complies with the principles of subsidiarity and proportionality"*.

10. Opinion on the posting of workers in the framework of the provision of services

(COM(2012) 131 final; COM(2012) 130 final; CdR1185/2012, adopted on 29 November 2012)

This opinion was adopted after the Proposal for a Council Regulation on the exercise of the right to take collective action within the context of the freedom of establishment and the freedom to provide services ("Monti II") was withdrawn by the Commission as a result of the activation of the "Yellow card" procedure by national parliaments. However, the CoR stated in the opinion that it shared the view that the right to strike is clearly excluded of the scope of EU legislation and that the proposal lacked a legal basis in this area.

Moreover, the opinion stressed that *"if the Commission had maintained its proposal for a regulation, in the light of reasoned opinions adopted by national parliaments as well as positions expressed at regional level through the CoR, the latter could have considered taking the necessary steps to lodge an ex-post appeal against it for breaching the principle of subsidiarity in terms of both the choice of legal basis and insufficient evidence of the added value of EU action in this area"*. The opinion also pointed out that the CoR will continue to monitor these matters very closely.